GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok 1. Nr. 250 | Włocławek, sobota/niedziela 2/3 listopada 1946 r. | Cena 3 złote

„Wszystko wywożą"

Jednym z ulubionych chwytów propagandy szeptanej „tłumaczącej" braki gospodarcze powojennej Polski, jest znane twierdzenie, że „Wszystko wywozi się do Rosji".

Wbrew obiektywnej rzeczywistości, statystyce i zdrowemu rozsądkowi, reakcyjny agitator „dowodzi", a kołtun wierzy, że cała niemal nasza produkcja węgla, soli, tekstyliów itd, itd., wywożona jest na wschód i to „za darmo", a kraj przez to cierpi braki i niedostatki.

Zdarzyło mi się niedawno usłyszeć pogląd, iż p. Andrzej Potocki słusznie czynił, usiłując przeszmuglować swe kolekcje zagranicę, gdyż „i tak" tym dziełom sztuki grozi wywiezienie na wschód!... Ze złą wolą i głupotą niełatwa jest walka, na szczęście jednak zachodzą fakty, które najciemniejszego nawet człowieka powinny przekonać o absurdalności twierdzeń „wywozowych".

W związku ze spekulacyjną zwyżką cen, wywołaną matactwami „inicjatywy prywatnej", łódzka Delegatura Komisji Nadzwyczajnej do walki ze szkodnictwem gospodarczym dokonała rewizji w licznych sklepach i sklepikach, w których „brakowało" rzekomo rozmaitych artykułów pierwszej potrzeby, bądź też sprzedawano je po cenach paskarskich. Przy tej okazji kontrolerzy Komisji wykryli m. in. pokaźne zapasy soli, choć nie było jej dla konsumentów, bowiem „wszystko wywozi się do Rosji".

Ci sami ludzie i te same sfery, które puszczają w obieg idiotyczne plotki, z zimnym cynizmem magazynują w składach i piwnicach najpotrzebniejsze towary, dążąc do osiągnięcia dwóch celów:

1) do wywołania zwyżki cen na skutek rzekomego braku danego artykułu,

2) do spowodowania zamętu i niepokoju gospodarczego, co mogłoby posłużyć za dogodny argument przeciwko polityce Rządu i obozu demokratycznego.

Tak więc przy ogniu paskarskiej spekulacji pieką się jednocześnie dwie pieczenie: zaspokojenie ordynarnej chciwości materialnej i okazja do porachunków z nową rzeczywistością w Polsce.

Propaganda „wywozowa" znajduje wciąż jeszcze sporo odbiorców spośród tych, którzy pojęcia nie mają o istotnym stanie gospodarczym Polski, którzy gardzą faktem, cyfrą, dokumentem i nie chcą wiedzieć, że to, co naprawdę wywozi się z Polski do Rosji czy gdzeindziej, wywozi się nie „za darmo", lecz po cenach światowych, dzięki czemu zyskujemy możność zaopatrywania się za granicą w niezbędne nam surowce — materiały inwenstycyjne, techniczne i spożywcze.

Dzięki umowom, zawartym z różnymi państwami Europy (Rosja nie jest tu bynajmniej monopolistą), nasza działalność eksportowo-importowa rozwija się szybko, oparta jest na zdrowych zasadach i przynosi wyniszczonemu krajowi wielkie korzyści. Kto zdoła zaprzeczyć, że węgiel stanowi dzisiaj naszą najcenniejszą walutę, za którą na rynkach zagranicznych możemy nabywać wszystko?...

Niestety, z żadnym krajem nie mamy takiej umowy handlowej, która by pozwoliła na bezpłatny choćby wywóz z Polski — wszystkich głupców, nierobów i spekulantów, szkodników politycznych i gospodarczych. Odetchnęlibyśmy, doprawdy z wielką ulgą... Ale tego „towaru" nikt nie chce importować, czemu się zresztą dziwić nie należy.

B. D.

Stany Zjednoczone są gotowe ujawnić swe siły zbrojne

Z posiedzenia O.N.Z.

NOWY JORK (obsł. wł.). Na onegdajszym posiedzeniu ONZ przemówienie delegatów dotyczyły ostatniego przemówienia ministra Mołotowa.

Delegat Stanów Zjednoczonych omówił sprawę rozbrojenia i kontroli energii atomowej opierając się na propozycjach Mołotowa, oświadczając jednocześnie, że rząd jego gotów jest ujawnić swe wszystkie siły zbrojne znajdujące się w kraju oraz zagranicą pod warunkiem wzajemności. W sprawie veta delegat zajął stanowisko zgodne ze stanowiskiem ZSRR, że to prawo nie może ulec zmianie. Delegat nadto zapewnił, że Stany Zjednoczone jak w okresie wojny, tak i obecnie w okresie budowy pokoju, pragną ściśle współpracować ze wszystkimi sprzymierzonymi.

Delegat Australii popierał wniosek Mołotowa w sprawie ograniczenia zbrojeń oraz wypowiedział się za ograniczeniem prawa veta.

Delegat Grecji również popierał wniosek w sprawie ograniczenia zbrojeń uzupełniając go dodatkowo koniecznością wprowadzenia kontroli nad zbrojeniami i sankcyj karnych w stosunku do tych narodów, które nie podporządkują się zaleceniom organu kontrolującego.

Na zakończenie posiedzenia przemawiał delegat Ekwadoru.

Wokół ostatniego przemówienia Mołotowa

MOSKWA (obsł. wł.). Specjalny korespondent Tassa donosi z Nowego Jorku, że na obecnej sesji uwaga wszystkich delegatów jest skupiona na osobie ministra Mołotowa. Zapowiedź przemówienia ministra Mołotowa wywołała olbrzymie zainteresowanie, tak że już na kilka godzin przed przemówieniem sala obrad była szczelnie wypełniona. Około 400 korespondentów prasowch pilnie stenografowało treść przemówienia. Ukazanie się ministra Mołotowa na trybunie wywołało oklaski wśród zebranych. Treść przemówienia była również kilkakrotnie przerywana oklaskami. Ogólne zadowolenie wywołało oświadczenie, że ZSRR wykazuje gotowość do współpracy ze wszystkimi narodami. Również realne końcowe propozycje Mołotowa w sprawie rozbrojenia i kontroli nad energią atomową wywołały burzę oklasków.

Treść przemówienia zmusiła następnych delegatów do czynionych naprędce zmian własnych przemówień.

Propozycje Mołotowa będą przedmiotem obrad najbliższego posiedzenia Komisji Ogólnej.

Również wywiad generalissimusa Stalina wzbudził wielkie zainteresowanie i znalazł sympatyczny oddźwięk we wszystkich kołach politycznych.

Wniosek Polski w sprawie Hiszpanii

NOWY JORK (obsł. wł.). Równolegle z obradami Organizacji Narodów Zjednoczonych odbyło się posiedzenie Rady Bezpieczeństwa. W posiedzeniu tym wziął także udział minister Mołotow.

Ambasador Lange postawił wniosek by sprawa Hiszpanii w myśl pierwszego polskiego wniosku była ponownie rozpatrzona. Minister Mołotow poparł żądanie polskiego delegata.

Na posiedzeniu powzięto decyzję zwołania specjalnego posiedzenia Rady Bezpieczeństwa, celem zbadania wniosku polskiego. Posiedzenie Rady wyznaczono na poniedziałek przyszłego tygodnia.

„Biała Księga" w Izbie Gmin

LONDYN (obsł. wł.). Premier Attlee złożył Izbie Gmin do zatwierdzenia „Białą Księgę" w której omówiona została przeprowadzona ostatnio reorganizacja Obrony Narodowej. W skład nowego ministerstwa weszły ministerstwa obrony, marynarki i lotnictwa. Proponuje się jeszcze włączenie obrony metropolii. Obrady nad „Białą Księgą" potrwają dwa dni.

Dekret o czasie pracy

WARSZAWA (obsł. wł.). W ostatnim Dzienniku Ustaw ukazał się dekret o czasie pracy. W myśl tego dekretu pracownicy we wszystkich gałęziach przemysłu, handlu, górnictwa, kolejnictwa itp. nie mogą być zatrudniani dłużej jak po 8 godzin na dobę, a w sobotę 6 godzin. W wypadku pracy ciągłej pracownicy w sobotę mogą być zatrudnieni przez 8 godzin, lecz dwie godziny dodatkowe muszą być dodatkowo wynagrodzone. Liczba godzin pracy w tygodniu nie może przekroczyć 46 godzin.

Protest Albanii

NOWY JORK (obsł. wł.). Premier Albanii Hodża przesłał na ręce Generalnego Sekretarza Trygve Lie protest przeciwko znajdowaniu się angielskich okrętów wojennych na wodach Albanii.

Delegat Wielkiej Brytanii wyjaśnił, że okręty angielskie znajdują się w cieśninie Korfu, która należy do cieśnin międzynarodowych i dlatego też nie uważa, aby neutralność Albanii była pogwałcona.

Przemówienie ministra Rzymowskiego

NOWY JORK (obsł. wł.). W czasie sesji ONZ wygłosił przemówienie minister Rzymowski, który wykazał że młoda jeszcze Organizacja Narodów Zjednoczonych stała się już źródłem nadziei narodów, nadziei na trwały pokój i na zgodną współpracę między rządami. Naród polski wiąże wielkie nadzieje z Organizacją Narodów Zjednoczonych. Kamieniem węgielnym ONZ musi być współpraca wielkich mocarstw. Dlatego też Polska zwalczała i będzie zwalczać wszelkie próby podważania jedności wielkich mocarstw i tworzenia koalicji jednych państw przeciwko drugim. Właśnie dlatego Polska zwalczała i będzie zwalczać wszelkie próby podważania procedury głosowania na Radzie Bezpieczeństwa.

Polska nie ogranicza się do samego podtrzymywania zasady jednomyślności, ale jako kraj, który walczył na wszystkich frontach wojny w powietrzu, na morzu, na lądzie i w podziemiu, Polska, która bardziej niż jakiekolwiek inne państwo ucierpiała od inwazji faszyzmu, będzie zwalczała ten faszyzm i dlatego postawiła na Radzie Bezpieczeństwa sprawę Hiszpanii. Polska jednak musi jednocześnie z bólem stwierdzić, że faszystowska Hiszpania nie jest jedynym krajem w Europie, w którym istnieją zgubne i zbrodnicze idee faszyzmu.

Z prawdziwym niepokojem obserwuje naród polski tolerowanie szowinistycznych i odwetowych nastrojów w niektórych częściach Niemiec. Naród Polski obawia się, aby hasła, którymi skazani w Norymberdze zbrodniarze wypaczyli na długie lata duszę narodu niemieckiego — nie odżyły na nowo w kraju, który stał się tak łatwo siedzibą hitleryzmu.

Minister Rzymowski przemówienie swoje zakończył stwierdzeniem konieczności udzielania dalszej pomocy Polsce.

„Wymaga tego konieczność wspólnego i równego marszu narodów ku lepszej przyszłości świata; wymaga tego interes odbudowy rynków zbytu dla tych krajów, które w wyniku wojny mało albo wcale nie utraciły zdolności produkcyjnej. Wołają o to cienie tych milionów ludzi, którzy zginęli, oszczędzając ofiar innym".

Międzynarodowa pomoc winna być także udzielona tym wszystkim, których działania wojenne wypędziły z kraju. Należy przyśpieszyć powrót tych ludzi do kraju. W tym kierunku winna się skierować pomoc, a nie na sztuczne podtrzymywanie skazanych na śmierć politycznych bankrutów i darmozjadów.

Wymiana depesz

WARSZAWA (obsł. wł.). W związku ze świętem narodowym Czechosłowacji, nastąpiła wymiana depesz gratulacyjnych między rządem Polskim a rządem Czechosłowacji.

Powrót polskiej delegacji

WARSZAWA (obsł. wł.). Minister Wierbłowski i ambasador Skrzeszewski członkowie delegacji polskiej na Konferencję Pokojową w Paryżu przybyli do kraju i złożyli sprawozdanie z przebiegu prac konferencji Prezydentowi Bierutowi.

O pomoc dla Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). Do Szwajcarii udała się delegacja polskich YMCA, która ma omówić sprawę udzielania dalszej pomocy dla Polski.

Rezolucja SL w sprawie wyborów

WARSZAWA (obsł. wł.). Na zebraniu Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego została powzięta następująca rezolucja:

„Rada Naczelna przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie o współdziałaniu SL w tworzeniu bloku wyborczego stronnictw demokratycznych. Rada Naczelna pragnie widzieć w tym bloku dalszy ciąg zapoczątkowanego w PKWN współdziałania tych głównych kierunków politycznych, reprezentowanych przez SL, PPR i PPS, opartego o zasadę równości tych stronnictw.

Rada Naczelna domaga się, aby ta zasada równości była nadal regulatorem wzajemnych stosunków między zblokowanymi stronnictwami, tak w toku akcji wyborczej, jak i po jej zakończeniu przy formowaniu władz państwowych.

Rada Naczelna zaleca NKWSL przeprowadzenie rokowań z PPR i z PPS odnośnie podstaw i warunków dalszej współpracy w wyborach i po wyborach".

Nowa radiostacja

WARSZAWA (obsł. wł.). Premier Osóbka-Morawski dokonał inspekcji radiostacji w Raszynie oraz znajdującej się w budowie radiostacji Warszawa II. Premier stwierdził szybki postęp w budowie. Radiostacja Warszawa II będzie prawdopodobnie otwarta przy końcu listopada b. r.

W drodze do Nowego Jorku

LONDYN (obsł. wł.). Minister Bevin znajdujący się obecnie na pokładzie okrętu „Aquitania", zdążającego do Nowego Jorku nie traci łączności z Foreigne Office. Minister śledzi codziennie wszystkie komunikaty polityczne interesujące go przede wszystkim rozwojem wypadków w Egipcie.

Sudan walczy o niepodległość

PARYŻ. Agencja France Presse donosi z Londynu, iż narodowa partia sudańska wysłała telegramy do premierów Attlee i Sidky-Pasza, protestując energicznie przeciwko zasadzie suwerenności Egiptu nad Sudanem. Telegram podkreśla, że Sudan jest zdecydowany wywalczyć wolność i niepodległość i zrzucić z siebie imperializm zarówno egipski jak i brytyjski.

Przed wyborami

ŁÓDŹ (obsł. wł.). Całe miasto zostało podzielone na 146 obwodów wyborczych. Zostały już wyznaczone lokale komisyj obwodowych. Łódź liczy 300.000 osób uprawnionych do głosowania.

Bomba atomowa
nad głowami amerykan

NOWY JORK (PAP). W przemówieniu skierowanym do studentów uniwersytetu w Waszyngtonie Henry Wallace powiedział, że tak długo nie osiągnie się porozumienia na temat bomby atomowej, dopóki Związek Radziecki będzie miał słuszne powody przekonania, że Stany Zjednoczone pod pozorem międzynarodowego bezpieczeństwa nie pozwolą na wykorzystanie dla celów pokojowych energii atomowej. Stany Zjednoczone, zdaniem Wallace'a trzymają bomby nad własnymi głowami. Od czasu przemówienia Churchilla w Missouri przez kraj przeszła prawdziwa fala alarmistycznej propagandy. Jestem pewien, powiedział Wallace, że Rosjanie pragną pokoju w równym stopniu, co i Amerykanie. W dalszym ciągu przemówienia Wallace zarzucił pewnemu odłamowi prasy amerykańskiej tendencyjne selekcjonowanie a częstokroć przekręcanie wiadomości dotyczących Związku Radzieckiego.

Przemawiając do robotników portowych, Wallace oświadczył, że St. Zjednoczone winny dołożyć wszelkich wysiłków, aby nawiązać prawdziwie przyjazne stosunki ze Związkiem Radzieckim. W przyjaźni tej szczególnie zainteresowane są narody położone na wybrzeżu Pacyfiku.

Echa listu Prezydenta Trumana

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Jerozolimy, że sekretarz Wysokiego Komitetu Arabów palestyńskich, dr Hussein Khalidi dopatruje się w piśmie, wystosowanym przez prezydenta Trumana do króla Ihn Sauda, w którym domaga się on natychmiastowego wpuszczenia Żydów do Palestyny, oraz utworzenia żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie, wypowiedzenia wojny moralnej Lidze Arabskiej.

Muszą stracić ochotę

PARYŻ (PAP). Generał lotnictwa francuskiego, Cochet, oświadczył, iż Francja powinna, zawierając szereg paktów obronnych z wielkimi mocarstwami, podkreślić swoją postawę „defenzywnej nieufności" wobec Niemiec. Pakty te powinny doprowadzić do tego, by Niemcy stracili wreszcie ochotę na wszczynanie krwawych awantur. Stwierdzając, że mentalność Niemców mimo wszystko nie zmieniała się, Cochet przytoczył zdanie marszałka Montgomery, iż 75% Niemców w strefie brytyjskiej nadal wyznaje doktrynę hitleryzmu — i trzeba się liczyć z perspektywą jej odrodzenia.

Cochet wezwał Francuzów do skoncentrowania wysiłków dla osiągnięcia maksymum pogotowia gospodarczego i technicznego oraz do zjednoczenia Francuzów w pracy — bez względu na przekonania polityczne.

Kryzys rządowy w Grecji

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Aten, że ministrowie greccy ponownie złożyli na ręce Tsaldarisa dymisję. Tsaldaris prawdopodobnie odbędzie konferencję z królem, w celu zdania mu sprawy ze swych wysiłków, zmierzających do rozszerzenia podstaw rządu, które nie zostały uwieńczone powodzeniem. Tsaldaris oświadczył przedstawicielowi Reutera, że zamierza doradzić królowi rozwiązanie parlamentu, jeśli opozycja nadal będzie twierdzić, że partia populistów nie cieszy się zaufaniem narodu.

Austria
żąda wycofania wojsk

WIEDEŃ (obsł. wł.). Parlament austriacki uchwalił żądanie wycofania wszystkich obcych wojsk z terenów Austrii.

Parlament Bułgarski

SOFIA (obsł. wł.). Premier Bułgarii podał do wiadomości, że pierwsze posiedzenie nowowyłonionego parlamentu bułgarskiego odbędzie się w dniu 7 listopada r. b.

Pobyt dziennikarzy polskich w Bułgarii

SOFIA (PAP) Grupa dziennikarzy polskich wraz z kolegami bułgarskimi i zagranicznymi objechała w niedzielę szereg lokali wyborczych Sofii i prowincji obserwując przebieg głosowania. Wieczorem dziennikarze polscy byli na przyjęciu w Izbie Kultury gdzie zetknęli się z kołami: literackimi, naukowymi i artystycznymi stolicy.

Sjoniści zdobyli większość

JEROZOLIMA (obsł. wł.). Przeprowadzone wybory delegatów na 22 Kongres Sjonistyczny w Bazylei wykazały większość dla partii sjonistycznej, która zdobyła ponad 70 tysięcy głosów. Rewizjoniści otrzymali około 30 tysięcy głosów.

Śmierć znanego literata

CIESZYN (obsł. wł.). Zmarł tu znany literat i krytyk Paweł Hulka-Laskowski. Do ostatnich jego prac literackich należała książka „Księżyc nad Cieszynem".

Dalsze zamachy bombowe

JEROZOLIMA (obsł. wł.). Na dworcu kolejowym w Jerozolimie nastąpiły trzy wybuchy bomb. Jednocześnie z tymi wybuchami zauważono dalsze eksplozje w najbliższych okolicach dworca kolejowego.

217
Oświatowcom Męczennikom wywiezionym z domu tego przez barbarzyńców niemieckich w październiku 1939 r. i WYMORDOWANYM
Z. N. P.
Włocławek 1946

Taka jest treść tekstu ku czci pomordowanych przez niemców nauczycieli, treść wyryta złotymi głoskami na tablicy, której odsłonięcie odbyło się dnia 29 października 1946 roku.

Była to uroczystość podniosła, okryta kirem żałoby, przesycona żalem nieutulonym, a zarazem uczuciem dumy głębokiej, że ci Bohaterzy i krzewiciele oświaty spełnili swój obowiązek tak, jak przystało na Polaków.

Uroczystość zagaił inspektor szkół na Włocławek i powiat p. Kutyło. Odsłonięcia tablicy dokonał kurator wojewódzki p. Skopowski.

Smutkiem przepojone były przemówienia, które wygłoszono dnia tego przy ulicy Słowackiego. W serca zgromadzonych przedstawicieli starszego społeczeństwa i młodzieży szkolnej zapadały słowa pełne wymowy, o czynie, który przetrwa pokolenia i pozostanie żywy dopóki Naród Polski trwać będzie, — zawsze. Słowa o męczarni tych, którzy spełnili największą ofiarę — ofiarę krwi i życia.

Pozostała po nich pamięć hartu i poświęcenia dla sprawy ojczystej.

Po przemówieniach rozpoczęła się defilada szkół przed tablicą pamiątkową.

W ciszy głębokiej szły zwarte szeregi młodzieży oddając hołd Zmarłym Wychowawcom. Miarowe kroki uderzały o bruk jezdni rytmem serc tych wszystkich, którzy zgromadzili się na smutną tę uroczystość.

*

Po odsłonięciu tablicy, w gmachu Inspektoratu kurator Skopowski udekorował krzyżami Zasługi: dyrektorkę gimnazjum im. Marii Konopnickiej p. Degen Ślósarską, dyrektora Gimnazjum Ziemi Kujawskiej p. Sobczaka, prof. Banaszaka oraz woźnego Gimnazjum Ziemi Kujawskiej p. Pawłowskiego, — za długotrwałą i owocną pracę w szkolnictwie i za zasługi oddane na polu oświaty, na terenie naszego miasta.

Odznaczenie to miało tym głębszy charakter, że odbyło się w gmachu, skąd niemcy wywieźli pomordowanych po tym nauczycieli w r. 1939.

*

O godzinie piątej popołudniu, w sali teatru Ziemi Kujawskiej odbyła się uroczysta Akademia Żałobna ku czci ofiar terroru hitlerowskiego.

Uwaga licznych widzów skupia się na przyciemnionych na scenie światłach, podnoszących nastrój panujący na sali.

Płyną dźwięki marsza żałobnego B-mol, Szopena. Pełne siły i wyrazu tony przenikają do serc. Myśli biegną ku Tym, którzy odeszli.

Padają słowa przemówienia wygłoszonego przez p. Lucjana Wysockiego, — wspomnienie i podkreślenie czynu pomordowanych nauczycieli, którzy ginęli „jako kamienie przez Boga rzucane na szaniec". Uwypuklony w słowach Czyn zmusza słuchaczów do głębokich refleksyj.

Warkot werbli i odczytanie nazwisk ofiar. Cześć pamięci wymienionych i tych, których nazwisk, bądź danych o nich nie zdołano jeszcze zgromadzić.

Z kolei następuje część artystyczna.

Padają słowa podniosłe, melorecytacji i recytacji; wśród nich wiersz jednego z zamordowanych ś. p. prof. Zytnera. Płyną dźwięki orkiestry Celulozy i Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Cześć bohaterom, którzy duchem przerośli potęgę materialną odwiecznego wroga. Imiona ich wyryte są w sercach naszych bólem serdecznym. Była to walka o polskość, o niezłomność, o jej ducha, o przyszłość naszego Narodu.

Pierwiastek żałoby wsącza się coraz głębiej w umysły słuchaczów. Dźwięki i starannie opracowane deklamacje płyną wyraziście ze sceny.

Płyną tony pieśni „Ave Maria", która jest myślowym zamknięciem głębokich przeżyć słuchaczów. Spokój i ukojenie wsączają się w serca i łagodzą myśli, które trwają niezmiennie przy męczennikach pomordowanych za to, że nieśli światło wiedzy naszej, że krzewili ją wśród młodzieży i uczyli czuć po polsku.

Spełnili swoją ofiarę w całości, spełnili swój obowiązek. My zaś pozostaliśmy tu, by pracą twórczą, pracą codzienną utrwalić Ich dzieło.

Śmierć nie mierzy bólu ludzkiego, niszcząc na drodze swojej najpiękniejsze kwiaty.

Życie ma swoją ciągłość, jednocząc poszczególne ogniwa w jedną wielką całość, której na imię Polska.

Andrzej Gryf.

P.S. Proszę mi wybaczyć pominięcie nazwisk wykonawców, ale chwila uczczenia pamięci Ofiar była poświęcona wyłącznie pomordowanym i Ich cichemu a zarazem wielkiemu Czynowi.

ODEZWA

POLACY!

Ojczyzna nasze usiana jest grobami. Nie ma w Polsce skrawka ziemi, gdzieby nie spoczywały zwłoki pomordowanych Rodaków. Nie ma rodziny, która nie opłakiwałaby swoich najbliższych — żołnierzy poległych w obronie godności, czci i niepodległości Narodu, bohaterskich bojowników o wolność Polski, mężczyzn, kobiet i dzieci, poległych i pomordowanych przez odwiecznego naszego wroga.

Na ziemi naszej poległy również tysiące żołnierzy Armii Czerwonej w Jej wielkim pochodzie ku zwycięstwu nad wspólnym wrogiem, w śmiertelnych zmaganiach „za Waszą Wolność i Naszą".

Na naszych ziemiach, w piecach, w piecach krematoryjnych i obozach Majdanka, Treblinki, Oświęcimia i innych, znalazły śmierć z rąk niemieckich miliony obywateli innych Narodów, wyrwanych przemocą z ojczystych progów.

Ludzkość od zarania swego istnienia, poprzez wszystkie epoki i ustroje społeczne, czci pamięć swych zmarłych i daje temu wyraz w symbolicznych formach, właściwych tradycji narodowej i duchowej czasu.

W dzień Zaduszny Naród Polski składa hołd swym zmarłym, zdobiąc kwiatami ich groby. W całej Polsce zapłoną znicze cmentarne. Zaduszki Polskie, to dzień ogólnej narodowej żałoby. Aby dać jej godny wyraz, należy otoczyć serdeczną opieką groby i miejsca kaźni.

Powołany do realizacji tego zadania Komitet Opieki nad Grobami Bojowników o Wolność podejmuje w całym Kraju szeroką akcję zbierania funduszów i wzywa społeczeństwo do współdziałania w tej akcji.

KOMITET OPIEKI NAD GROBAMI BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ

Caritas,
Komisja Centralna Związków Zawodowch,
Liga Morska,
Polski Czerwony Krzyż,
Polski Związek b. Więźniów Politycznych hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych,
Tow. Przyjaciół Żołnierza,
Społeczno-Obywatelska Liga Kobiet,
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej,
Związek Harcerstwa Polskiego,
Związek Inwalidów Wojennych,
Związek Osadników Wojskowych
Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

Noc Zaduszna

Dymią nocy urwiska tak posępnie i pusto,
na gałęziach drzew suchych wiatr żałobę zawiesił
i modlitwę za Zmarłych szron wyiskrzył na ustach,
mglami duchów przejrzystych rozsrebrzyła się jesień.
W myśli ludzkiej skąpanej w granatowych odcieniach
gwiezdne szlaki swą dłonią szara przeszłość przeciera;
stopił mrok zasępiony głębię błysków i cieni,
i stygmaty ran dawnych echo w sercu otwiera.
Szemrzą brzozy pogięte, pochylone, płaczliwe,
dzwonią świerków iglastych smukłe szczyty jak gotyk;
na cmentarnych mogiłach świateł mieni się szkliwo,
grobów zimnych w przestrzeni noc rozsnuwa już dotyk.
Rozsypują się liście sennym szmerem w półmroku,
czas przelicza godziny w głębię łez zasłuchane;
spłynął ptakiem posępnym uskrzydlonych cisz spokój,
czyta napis na grobach niby z ksiąg zapomnianych.
Idzie noc między krzyże nieruchomą cichością,
twardy granit przeżera, sama w sobie kostnieje,
rzeczy ziemskie przesyca nieodgadłą nicością,
sączy w umysł znużony szarych złud beznadzieję.
Ból zastyga w cierpieniu, skamieniały jak posąg,
cień żałoby okrywa płomień życia człowieka,
tylko czasem ktoś bliski zadrży skargą od ciosu,
czas mu jednak wytrwale ściera łzy pod powieką.
Idzie noc zadumana, sączy cień tajemniczy,
wiąże godzin dalekich cisze wielkie i głuche;
usta szepczą modlitwę, los godziny przelicza,
wieków zręby układa, obsypując je prochnem.

Andrzej Gryf.

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

MICHELIN.

TRZECIA KRADZIEŻ Z RZĘDU.

W dniu 29 ub. w godzinach przedpołudniowych, podczas nieobecności małżonków Lewandowskich, nieznani sprawcy włamali się do mieszkania, gdzie dokonali kradzieży kilku garniturów, okryć damskich i wiele cenniejszych przedmiotów.

Straty materialne bardzo duże. Podkreślić należy, że w przeciągu tygodnia, jest to trzecia z rzędu kradzież w Michelinie.

AKADEMIA KU CZCI CHRYSTUSA-KRÓLA.

W ub. niedzielę staraniem nauczycielki H. Reicówny i chóru kościelnego, w remizie Ochot. Straży Pożarnej, zorganizowana została uroczysta akademia ku czci Chrystusa-Króla.

Na program akademii złożyły się: „My chcemy Boga" — śpiew, deklamacje recytowały: „Do Chrystusa-Króla" — Wanda Majewska, „Modlitwa" i in. L. Świątkowska, Z. Białkowska i Z. Ciesielski.

„Chrystus-Król", wykonał chór kościelny. Po iscenizacji, którą wykonały dzieci szkolne i obrazku scenicznym, ks. proboszcz Stanisław Liberowski, wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Odśpiewaniem Roty, akademię zakończono. Dochód z akademii przeznaczony został na odnowienie tutejszej kaplicy. (md.).

ŁANIĘTA.

WYRODNA MATKA.

Przechodząc drogą gospodarz Czesław Iwański, zam. we wsi Osiecz Mały, gm. Pyszkowo, zauważył w rowie leżące nowonarodzone dziecko.

Iwański zaalarmował pracujące w polu kobiety, które zajęły się dzieckiem, ale pomimo natychmiastowej opieki, dziecko po godzinie czasu zmarło.

Przeprowadzone śledztwo w tej sprawie ustaliło, że matką dziecka była Teodozja Wiśniewska, zam. we wsi Łanięta, gm. Pyszkowo. ((md.).

Kronika Włocławka

SOBOTA 2 LISTOPADA

Kalend. Rzym.-Katol. Dzień Zaduszny.
Kalendarzyk Słowiański. Stajmierza.
Wschód słońca — 6.32 — Zachód — 16.06.
Apteka dyżurna na Placu Dąbrowskiego.
Lek. dyż. dr Makohoński, Cyganka 18 II p. godz. 18—8.
Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy15-41.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „BAŁTYK" — Więzienie Kobiet.
Kino „POLONIA" — Dzieciństwo Gorkiego
TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ NIECZYNNY

W lusterku

W Zaduszki

W tym dniu Zadusznym, okrytym łzami
kiedy myśl biegnie ku Zmarłym bliskim,
natura jakby łączy się z nami
w chwili gdy smutek serce nam ściska.

Oni spełnili swoją ofiarę,
Ich cząstka w sercu naszym została...
Czyn Ich się mierzy już inną miarą,
nas czeka jeszcze praca wytrwała.

AGAPIT.

PRZYPOMINAMY...

Jutro t. j. w niedzielę, 3 listopada o godz. 20-ej w sali Teatru Miejskiego odbędzie się otwarcie sezonu Orkiestry Teatralnej połączone z przedstawieniem p. t. „A wyjrzyj dziewczyno..."

TURNIEJ SZACHOWY O MISTRZOSTWO MIASTA.

Już dzisiaj w sobotę 2 listopada, w Cukierni Czecha, Kościuszki Nr. 4, zostanie rozegrana pierwsza runda o tytuł najlepszego szachisty i o nagrodę przechodnią, ufundowaną przez Zarząd Miejski dla zwycięzcy w turnieju. (W. S.).

O PUCHAR ob. KAROLAKA.

W dniu 3 listopada 46 r. odbędzie się na Stadionie Miejskim o godz. 14 mecz finałowy o puchar ob. starosty Karolaka.

Do finału weszły drużyny: Związek zawodowy Kolejarzy, RKS „Bohm", „Zryw".

TAJEMNICZA BECZKA.

W ub. czwartek na terenie posesji w ogrodzie przy ul. Kilińskiego 14a 3 robotników kopało doły do drzewek. W pewnym momencie kopiący natrafili na beczkę oblaną całkowicie smołą. Beczka została przez robotników wydobyta, ale co zawierała w sobie, pozostało tajemnicą tych, którzy tam pracowali. Coś z beczki wydobywali, ale co niewiadomo.

Beczka znajdowała się w ostatnim dole po prawej stronie, naprzeciw Gimnazjum Ziemi Kujawskiej.

Warto by było, aby odpowiednie czynniki zainteresowały się, co zawierała w sobie tajemnicza beczka? (md.).

NA DRODZE DO USPRAWNIENIA.

Reglamentowane zaopatrzenie ludności tak w drodze norm kartkowych, jak też w drodze przydziałów na stołówki, szpitale, bursy czy też na dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach — jest pierwszoplanowym zagadnieniem „bytowym".

Doceniając wagę i znaczenie prawidłowego rozdziału żywności Ministerstwo Aprowizacji i Handlu dąży stale do jego usprawnienia. W dziedzinie rozdzielnictwa początkowe prace zmierzały do stworzenia pewnego jednolitego i przejrzystego systemu obejmującego podstawowe zasady rozdziału jak n.p. usprawnienie, normy, technikę i t. d. Okres ten, który można nazwać „kodyfikacyjnym" ustalił pewne normy prawne obowiązujące przy zaopatrzeniu reglamentowanym.

Często bowiem rozdzielnictwo stawało się domeną samowoli władz terenowych. Zdarzało się n.p., że poszczególni wojewodowie czy prezydenci miast ustalali poważne przydziały żywnościowe na t. zw. deputaty dla swych pracowników, stwarzając w ten sposób niezgodne z przepisami uprzywilejowanie i uszczuplające ogólną pulę żywnościową na zaopatrzenie kartkowe.

Także normy stołówkowe oraz przydziały na dożywianie dzieci w przedszkolach i szkołach w praktyce nie zawsze bywały przestrzegane.

Taki stan rzeczy nie mógł być tolerowany i dlatego po okresie wstępnym poświęconym pracom nad stworzeniem i przeprowadzeniem zasad obowiązujących przy rozdziale żywności — Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zwraca obecnie szczególną uwagę na ścisłe przestrzeganie w terenie wydanych w tej dziedzinie zarządzeń. Z zasobów przeznaczonych na przewidziane prawem przydziały będą zaopatrywani jedynie uprawnieni i to ściśle według ustalonych norm. Wszelka dowolność w rozprowadzeniu żywności i innych artykułów zaopatrzenia reglamentowanego musi być i będzie z praktyki aprowizacyjnej usunięta. Pozwoli to na sprawiedliwe i równomierne zaopatrzenie wszystkich uprawnionych w należne im przydziały. (M. Ap.).

WEZWANIE.

„Zbrodnicza Akcja okupanta niemieckiego nie ograniczała się do niszczenia narodu Polskiego przez mordowanie jednostek ale dążyła również do całkowitego zniszczenia dzieci polskich i wychowanie ich w duchu skrajnie hitlerowskim, wrogim dla narodu Polskiego. W tym celu odbierano rodzicom dziesiątki tysięcy małoletnich i wysyłano je wgłąb Niemiec względnie oddawano na wychowanie jednostkom lub instytucjom o wybitnych nastrojach hitlerowskich.

Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Bydgoszczy wzywa całe społeczeństwo do składania zeznań ustnych lub pisemnych oświadczeń o wiadomych wypadkach i innych okolicznościach mających łączność z niniejszą sprawą.

Zgłoszenia przyjmuje biuro Komisji ul. Chrobrego 12. I. p. względnie Delegatura Komisji w Toruniu ul. Szeroka w lokalu P. Z. Z. i poszczególne Posterunki Milicji Obywatelskiej.

Zaznacza się, że udzielone informacje mogą przyczynić się do odnalezienia i indentyfikowania wywiezionych dzieci.

Przewodniczący K.O.B.Z.N.

Nadesłane

W związku z artykułem umieszczonym w „Gazecie Kujawskiej" w dn. 25.X.46 r. zatytułowanym „O ulgi w kinach" podpisanym Akademicy Włocławiacy, Pow. Rada Zw. Zawodowych wyjaśnia:

1) W myśl okólnika C. Z. K. dla uczącej się młodzieży i wojska, możemy wydać 10% przeznaczonych nam legitymacji zniżkowych. Jednakże, idąc młodzieży na rękę, wydajemy im znacznie więcej. Na bieżący kwartał wydaliśmy 771, a należałoby wydać tylko 250 legitymacji.

2) Ilość wydanych przez nas legitymacji zniżkowych jest ograniczona do ilości miejsc w kinach. Tak, że wydanie legitymacji ponad wyznaczoną normę jest niemożliwe.

Tymczasem, może nie wiedząc o tym, autorzy artykułu wysuwają pod adresem P.R.Z.Z. zarzut „czysto biurokratycznych utrudnień" w nabywaniu legitymacyj. Bardzo prosimy autorów artykułu, o sprawdzenie u kolegów w miejscowych szkołach, czy stawiamy im jakiekolwiek utrudnienia w nabywaniu legitymacji, a napewno przekonają się, że nie. Wobec powyższego uważamy, że czapka akademicka, na którą powołują się autorzy artykułu, nie upoważnia w żadnym wypadku do wysuwania zarzutów biurokratycznych utrudnień, w stosunku do Instytucji, która już nieraz wykazała swój przychylny stosunek do uczącej się młodzieży. Pow. Rada Zw. Zawodowych nigdy nie stała i nie stoi na stanowisku włącznie biurokratycznym i w miarę swych możliwości stara się każdemu sprawę ułatwić, a nie utrudniać. Dlatego też uważamy, zarzut wysunięty pod adresem P.R.Z.Z. za mijający się z celem.

Pow. Rada Zw. Zawodowych we Włocławku.

Ogłoszenie

Starostwo Powiatowe we Włocławku, Referat Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że chleb w miesiącu listopadzie r. b. wydawany będzie dla ludności pracującej powiatu włocławskiego na następujące Nr. Nr. kuponów:

Kat. I od Nr. 1—6 i od Nr. 42—52 po ½ kgr. na kupon.
Kat. II od Nr. 1—6 i od Nr. 42—48 po ½ kgr. na kupon.
Kat. III od Nr. 1—6 i od Nr. 42—45 po ½ kgr. na kupon.
Kat. IR od Nr. 1—6 i od Nr. 42—47 po ½ kgr. na kupon.
Kat. IIR od Nr. 1— 6 i od Nr. 42—43 po ½ kgr. na kupon.
Dod. „C" od Nr. 1—8 po ½ kgr. na kupon

ZA STAROSTE:
(2144) (—) T. Warecki
w/z. Kier. Ref. Apr. i Handlu

Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Przemysłowo Budowlanej „Przyszłość" we Włocławku, ul. Zabia Nr. 7

w niedzielę, 3 listopada r. b. o godzinie 14-ej

PORZĄDEK OBRAD: 1. Zagajenie, 2. Sprawozdanie Zarządu, 3. Przyjęcie nowych członków, 4. Wybór nowego Zarządu, 5. Wybór Rady Nadzorczej, 6. Wybór Komisji Kontrolującej, 7. Wolne wnioski.

Uwaga: ze względu na ważność obrad bytność Członków obowiązkowa.

2146 ZARZĄD SPÓŁDZIELNI.

Ogłoszenia drobne

PIÓRO WIECZNE małe czarne nakrapiane, zgubiono w dniu 30-go. Znalazca proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem. Stary Rynek 4 (sklep z wódkami). (2145)

UNIEWAŻNIAM kartę repatriacyjną wydaną w Wilnie. Kwiatkowski Franciszek ur. 27.10. 1912 r., zam. Włocławek, Starodębska 23A. (2136)

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 12800
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.